

Słowo wstępne od redaktorów

Planowane wystąpienie Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej w marcu 2019 r. jest przedmiotem szczególnej obawy dla licznych zwolenników procesu integracji europejskiej. Stanowi niewątpliwie ogromne prawne, społeczne, ekonomiczne, finansowe wyzwanie tak dla samej Unii, jak i Zjednoczonego Królestwa. Po raz pierwszy w historii UE dochodzi do wystąpienia państwa z jej grona członkowskiego, co istotne przy tym, jednego z jej największych krajów o wielkim potencjale. Brexit jest niewątpliwie poligonem doświadczalnym integracji europejskiej, może także stać się szansą i punktem zwrotnym pogłębienia procesu integracji. Mimo upływającego terminu na negocjacje akcesyjne (Traktat o Unii Europejskiej przewiduje w art. 50 2-letni okres negocjacyjny) nadal nie jest jasny ostateczny kształt rozwiązań prawnych, jakie będą obowiązywać po ewentualnym Brexicie. Tym bardziej potrzebna jest w tym zakresie pogłębiona refleksja naukowa. Wysiłek taki podjęła m.in. Katedra Prawa Międzynarodowego Publicznego i Prawa Europejskiego Uniwersytetu Śląskiego, organizując w Katowicach w dniach 20–21.4.2017 r. konferencję naukową pt. „Od kryzysu finansowego do Brexitu. Unia Europejska w przebudowie”. W jej trakcie wygłoszono szereg znakomitych referatów okraszonych inspirującymi dyskusjami. Za przygotowanie tych wystąpień organizatorzy konferencji jeszcze raz dziękują uczestnikom konferencji, bez których zaangażowania nie byłaby ona tak udanym przedsięwzięciem. Niniejsza monografia jest pokłosiem rozważań konferencyjnych. Zgromadzono w niej, uszeregowane wątkami tematycznymi, niektóre z wystąpień konferencyjnych. Publikacja adresowana jest do szerokiego grona odbiorców. Może służyć pomocą dla prawników – praktyków, zwłaszcza w zakresie dotyczącym polityk związanych z rynkiem wewnętrznym UE. Kierowana jest także do środowiska akademickiego – naukowców i studentów, mogąc stać się cenną pomocą dydaktyczną. Wreszcie, zalecana jest politologom i politykom, tak by poprzez refleksję mogli lepiej rozumieć mechanizmy rządzące Unią Europejską i przygotować nasze państwo na nadchodzący Brexit. Nie zmienia tego nawet fakt, że z perspektywy czasu (druga połowa 2018 r.) pojawiają się szanse na odwrócenie procesu Brexitu. Są one jednak na razie bardzo mgliste i najbliższa przyszłość pokaże, czy się zmaterializują. Jak mawia chińskie przysłowie „lepiej zapalić świecę niż przeklinać ciemność”. Pewne jest, że nadal nie znamy scenariusza przyszłości tak dla UE, jak i dla Wielkiej Brytanii.

Katowice, lipiec 2018 r.

Jacek Barcik, Magdalena Półtorak
Redaktorzy naukowci monografii